

ශ්‍රී ලංකාව: ජාමුඛ රුපියල අවප්‍රමාණය කරන ලෙස බල කර සිටියි

Sri Lanka: IMF demands currency devaluation

සමන් ගුනදාස විසිනි
2011 ඔක්තෝබර් 5

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (ජාමුඛ) ශ්‍රී ලංකාවට ලබා දී ඇති නය මුදලෙහි අවසන් කොටස දෙක පමා කරමින් රුපියල අවප්‍රමාණය කරන ලෙස බල කර සිටියි. එක කොටසක් ඇ. ඩොලර් 400 ක්වූ ජුනි හා දෙසැම්බර් මාස වල ගෙවීමට නියමිතව තිබූ එම කොටස ගෙවීම ජාමුඛ කල් දැමූ පසු එහි නේවාසික නියෝජිත කෝමි මතායි කියා සිටියේ ජාමුඛ හි සමීක්ෂනය අවසන් කිරීමේ කාල සටහනක් නොමැති බවයි.

“නාමයශීලී විනිමය අනුපාතිකයක්” පවත්වා ගත යුතුය යන ඉල්ලීමට කන් නොදුන්නහොත් තවත් විදේශ සංචිත අර්බුදයක් ලඹ දෙන බවට ජාමුඛ ආන්ඩුවට අනතුරු ඇඟවීය. තව දුරටත් ඉන්ධන මිල ඉහල දමන ලෙසත් දේශීය පොලී අනුපාතය වැඩි කරන ලෙසත් අරමුදල බලකර සිටියි.

වර්ධනය වන ආර්ථිකය ගෝලීය ආර්ථික අර්බුදයට සාර්ථකව මුහුණ දී ඇත යන ජනාධිපති රාජපක්ෂගේ සාවද්‍ය ප්‍රකාශය ජාමුඛ හි තක්සේරුව විසින් යටපත් කෙරෙයි. ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර ආර්ථික කුනාටු වලට අතිශයින්ම නිරාවරිත නමුත් ජාමුඛ හි බල කිරීම් මගින් දිවයිනේ සමාජ ආතතීන් අතිශයින්ම ඉහල නංවනු ඇත.

වොෂින්ටනයේ පදනම් වී සිටින ආයතනයට අවශ්‍ය වන්නේ නරක් වන ගෝලීය ආර්ථික තත්වයෙහි බලපෑම වෙනුවෙන් වැඩ කරන ජනයාට ගෙවීමට සැලැස්වීමයි. රුපියල අවප්‍රමාණය වීම මගින් නව වටයකින් අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වල මිල ඉහල ගොස්, කම්කරු පන්තියේ ජීවන කොන්දේසි යලි කඩා වැටෙනු ඇත.

ජාමුඛ හි බලපෑම් ගලා එන්නේ දරුණු ගෙවුම් ශේෂ අර්බුදයකින් ගොඩ ඒම සඳහා 2009 ජූලි මස රාජපක්ෂ ආන්ඩුව ජාමුඛ ඇ. ඩොලර් බිලියන 2.6 ක නය මුදලක් ලබා ගැනීමේදී පැනවුණු කොන්දේසි වලිනි. මූල්‍ය හදිසි බාවයට හේතු වූයේ 2008 ඇරඹුණු ලෝක පරිමාන

ආර්ථික කඩා වැටීම මිලිටරි වියදම් සඳහා රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ විශාල නය ගැනීම් සමග බද්ධ වීමය. ජාමුඛ පැනවූ පටි තද කර ගැනීමේ පියවරයන්ට ඇතුළත් වූයේ 2009 දී දල දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 10ක් වූ අය වැය හිඟය 2012 වන විට සියයට 5 ට බැස්සවීම ය.

ශ්‍රී ලකාවේ ආර්ථිකය සමීක්ෂනය සඳහා පැමිණි ජාමුඛහි කන්ඩායමෙහි නායක බ්‍රයන් එයිට්කන් එහි “ශීඝ්‍ර පුලුල් වීම” හා “සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආර්ථික මූලිකාංග” අගය කලේය. ඒ අතරම ඔහු අනතුරු ඇඟවූයේ “ශ්‍රී ලකාවේ මූලික සංචිතයන් පහසු මට්ටමක පැවතියද” රුපියලෙහි අගය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව විදේශ විනිමය විකුනන බැවින් “නය ගැනීම් නොවන සංචිත ශීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටෙන බවයි.”

රුපියල අව ප්‍රමාණය වීම වැලැක්වීම සඳහා ජූලියේදී ඩොලර් මිලියන 416 ක හා අගෝස්තු වේදී ඇ. ඩොලර් මිලියන 300 ක විදේශ විනිමය මහ බැංකුව විසින් විකුනනු ලැබිනි. “එබැවින් මහ බැංකුවේ මැදිහත් වීම සීමා කල යුතු බව” එයිට්කන් අවධාරනය කලේය. ජාමුඛ මෙම ඉල්ලීම කරන්නේ අවිනිශ්චිත බාහිර වර්ධනයන් එනම් යුරෝපීය නය අර්බුදය මෙන්ම එක්සත් ජනපදයේ හා අනෙකුත් ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්හි මන්දාවදමන ප්‍රවණතා නිසා බව ඔහු කියා සිටියි.

බැංකුව සතුව ප්‍රබල විදේශ විනිමය සංචිතයක් තිබෙන බැවින් මහ බැංකුව ජාමුඛ හි නියෝග වලට අවනත නොවන බව මහ බැංකු අධිපති අජිත් නිවාඩ් කබිරාල් මුලදී ප්‍රකාශ කලේය. දෙසැම්බරයේදී සමීක්ෂනය යලි ඇරඹෙන බව මෙම සතියේදී ඔහු ප්‍රකාශ කලේය. ආන්ඩුව ජාමුඛ හි නියෝග ඉටු කරන බවට සැකයක් නැත. මෙම වසර මුලදී මේ අයුරින්ම ජාමුඛ තෙවන වාරිකය නවත්වා අය වැය හිඟය පිලිබඳ එල්ලයන් ට ආන්ඩුව අවනත විය යුතු බවට බල කලේය.

රාජපක්ෂ ආන්ඩුව දැනටමත් එනම් පසුගිය වසර දෙක තුල උග්‍ර පටි තද කිරීමේ පියවර ගෙන තිබේ. අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ වල මිල හා බදු ඉහල දැමීම, වැටුප්

කැටි කිරීම, සහනාධාර කැපීම හා විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය පුද්ගලීකරනය කිරීම ඊට ඇතුළත්ය. තව දුරටත් එල්ල කෙරෙන ප්‍රහාර මගින් අසහනය උග්‍ර කෙරෙන බව දන්නා ආන්ඩුව ඔක්තෝබර් 8 දින ප්‍රාදේශීය සභා 23ක් සඳහා වූ මැතිවරනය අවසන් වන තෙක් කල් බලමින් සිටියි.

තමන් සතුව මාස 5ට වඩා ආනයන වලට සැහෙන ඩොලර් බිලියන 8.1 ක විදේශ සංචිත තිබෙන බව මහ බැංකුව පවසයි. කෙසේ වෙතත් මින් සැලකිය යුතු කොටසක් සමන්විත වන්නේ විදේශ නය වලිනි. පසුගිය නය ගෙවීම සඳහා බැංකුව පසුගිය මාසයේ යුරෝ බිලියනයක වානිජ නයක් ඉහල පොලියකට ලබා ගත්තේය.

පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව මෙම වසරේ මුල් භාගයේ වෙලද ශේෂ හිඟය ඇ. ඩොලර් බිලියන 4.25 දක්වා සියයට 70න් ඉහල නැගීම පිලිබඳව ද ආර්ථිකඥයින් කනස්සල්ල පල කර ඇත. මෙම වසරේ පලමු හය මස තුළ ආනයනයන් සියයට 46.5න් ඇ. ඩොලර් බිලියන 9.3 දක්වා ඉහල යන අතර තුර අපනයනයන් ඉහල යනු ලැබුවේ සියයට 35න් ඇ. ඩොලර් බිලියන 5 ක් දක්වා පමණි.

බාදනය වන වෙලද ශේෂ හිඟයට ප්‍රධානතම හේතුවක් වන්නේ අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ වල ගෝලීය මිල ඉහල යාමය. 2011 ජූනියේදී ඉහත වසරට සාපේක්ෂව බොර තෙල් වල ආනයන මිල සියයට 43.9 න් ඉහල ගියේය. තිරිඟු හා සීනි වල මිලද ඉහල ගියේය.

මැද පෙරදිග පිපිරීම් හා ගෝලීය ආර්ථික කඩා වැටීම මෙම වසරේ දෙවන භාගයේ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙලද ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි ආන්තික ලෙස බලපානු ඇතැයි සන්ධේ ටයිම්ස් ආර්ථිකඥ නිමල් සඳරත්න අනතුරු ඇගවීය. ප්‍රක්ෂේපිත වෙලද හිඟය වන ඇ. ඩොලර් බිලියන 8-9 "ගෙවුම් ශේෂ හිඟය හා විදේශ සංචිත කෙරෙහි තර්ජනයක් වන බව" ඔහු පැවසීය.

ගෙවුම් ශේෂ හිඟය පියවා ගැනීම සඳහා, 2010 දී ඇ. ඩොලර් බිලියන 4ක්වූ එතෙර ශ්‍රී ලාංකික කම්කරුවන්ගේ මුදල් එවීම මත වැඩි වැඩියෙන් පදනම් වීමට ආන්ඩුවට සිදුව ඇත. මෙම කම්කරුවන්ගෙන් බොහොමයක් මැද පෙරදිග නිවාස මෙහෙකරුවන් ලෙස දරනු වැඩපල කොන්දේසි වලට ලක්ව සිටියි. මෙම රටවල පවතින අවිනිශ්චිත දේශපාලන තත්වය මෙම ආදායම් මාර්ගය කෙරෙහි ද වැඩෙන තර්ජනයකි.

මහ බැංකුව විසින් 8.5ක් ලෙසට පෙර දැක ඇති ආර්ථිකයේ ඉහල වර්ධන රේඛාව ආන්ඩුව ඉහලින්

සඳහන් කර තිබේ. 2011 අවසාන කාර්තුවේදී ලෝක මන්දගාමීත්වයේ බලපෑම අපනයන වෙලදපල වලට බලපාන බව හුවා දක්වමින් ජාමුඅ හි ගනන් බැලීම වන්නේ සියයට 7.5කි.

ඉහල වර්ධන රේඛාව සඳහා එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ විදේශ ආයෝජන පොලඹවා ගැනීම සඳහා යටිතල පහසුකම් හා සංචාරකයන් ආකර්ෂනය කර ගැනීමට හෝටල් හා නිකේතන ගොඩ නැගීම ය. මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා සාපේක්ෂ ලාභ නය සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය අයුරින් මහ බැංකුව දේශීය පොලී රේඛාව සියයට 7ක මට්ටමේ පවත්වා ගනියි. මෙම තත්වය අනෙක් අතට ආනයන ඉහලට තල්ලු කොට වෙලද ශේෂය පුලුල් කර ඇත.

2011 ජූනි අග වන විට එකතු වූ නය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 4,872 ක් වූ අතර එය පසුගිය වසරට වඩා සියයට 12 ක හෝ බිලියන 525ක ඉහල යාමකි. "පවත්වා ගෙන යන ශීඝ්‍ර නය වර්ධනය සම්ප අධීක්ෂනයකට ලක් විය යුතු අතර මන්දගාමී කිරීම අවශ්‍ය වනු ඇතැ"යි ජාමුඅ පවසයි. දේශීය පොලී රේඛාව ඉහල දැමීමේ අවශ්‍යතාව ද එය පෙන්වා දෙයි.

සෘජු විදේශ ආයෝජන සැලකිය යුතු තරමින් ආකර්ෂනය කර ගැනීමට ද ආන්ඩුව අසමත්ව ඇත. 2011 පලමු භාගය තුළ ලබා ගත් මුලු ප්‍රමාණය වන්නේ ඇ. ඩොලර් මිලියන 413කි. මින් සැලකිය යුතු කොටස් පැමිණ ඇත්තේ චීනයෙන් හා ඉන්දියාවෙන් විදුලි ජනකාගාර හා හෝටල් සඳහා ය. මෙම රටවල් දෙකම ශ්‍රී ලංකාව තුළ තම බලපෑම ඉහල දමා ගැනීමේ උත්සාහයක යෙදී සිටියි.

රජයට අයත් ලංකා විදුලි බල මන්ඩලයේ හා ඛනිජ තෙල් සංස්ථාවේ නය ප්‍රමාණය ශීඝ්‍රයෙන් ඉහල යන බැවින් විදුලි ගාස්තු හා තෙල් මිල ඉහල දමන ලෙස ජාමුඅ බල කර සිටියි. මෙම සංස්ථාවල කම්කරුවන් පුද්ගලීකරනයට තදින්ම ප්‍රතිරෝධය දක්වන බැවින් මෙම සැක සහිත "ප්‍රතිව්‍යුහකරනය" පිලිබඳව ආන්ඩුව දැනට කල් බලමින් සිටියි.

සුභ සාදන කටයුතු ද ඇතුලු වියදම් කපා හරිමින් තම ඉල්ලීම් ක්‍රියාවට දැමීමට ආන්ඩුවට බල කෙරෙන අයුරින් ජාමුඅ තොන්ඩුව හිර කරන බවට සැකයක් නැත. ජීවන කොන්දේසි මත තව දුරටත් ප්‍රහාර එල්ල කිරීම කම්කරු පන්තිය, තරුනියන් හා දුප්පතුන් ගේ අරගල පුපුරවා හරිනු ඇත. මැතදී හදිසි නීති රෙගුලාසි අත්‍යවශ්‍ය සේවා කොන්දේසි මගින් විස්ථාපනය කිරීමෙන් එලි දැක්වුණු ලෙස ආන්ඩුව පොලිස් රාජ්‍ය තන්ත්‍රය ඒ අයුරින්ම පවත්වා ගෙන යන්නේ එබැවිනි.